

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bedrijventerrein Arnestein te Middelburg

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

7 februari 2012 / rapportnummer 2609-39

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Middelburg heeft het voornemen om het bestemmingsplan voor het bedrijven-terrein Arnestein te herzien. Het bestemmingsplan zal hoofdzakelijk de bestaande bedrijvigheid vastleggen. Er wordt een MER opgesteld omdat het bestemmingsplan het kader stelt voor mogelijke m.e.r.-beoordelingsplichtige wijzigingen en/of uitbreidingen bij het chemiebedrijf Eastman. Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt een m.e.r.-procedure gevolgd.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van de milieusituatie in de referentiesituatie;
- een beschrijving van de gevolgen voor het milieu door de mogelijkheden die het herziene bestemmingsplan biedt.²

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie Reikwijdte en Detailniveau (R&D). Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

2. Voornemen, referentie en kader

Bij bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen is het vaak lastig te bepalen welke elementen in het plan behoren tot het voornemen en welke tot de referentiesituatie. De Commissie geeft daarom een uitgebreide beschrijving van dit onderscheid in dit advies.

2.1 Voornemen

In het MER moet worden aangegeven hoeveel ontwikkelruimte het bestemmingsplan maximaal gaat bieden aan activiteiten die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben al dan niet in al dan niet in cumulatie met elkaar. De Commissie hanteert als basisregel dat alles waarover het bevoegd gezag met het voorliggende bestemmingsplan (opnieuw) een besluit kan nemen, onderdeel is van het voornemen. De volgende elementen in het bestemmingsplan³ behoren tot de voorgenomen activiteit:

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² De Commissie verwacht dat de beschrijving van de milieueffecten van het voornemen zich kan concentreren op de maximaal mogelijke wijzigingen en/of uitbreidingen bij het chemiebedrijf Eastman.

³ De ontwikkelingsmogelijkheden die flexibiliteitsbepalingen (wijzigingsbevoegdheden, ontheffingen en vrijstellingen) bieden moeten ook worden meegenomen bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit.

- alle (her) bestemmingen en nieuwe activiteiten die nog niet zijn vergund;
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunningruimtes, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is;
- “illegale” situaties die worden gelegaliseerd.

In de notitie R&D is aangegeven dat het bedrijventerrein nagenoeg geheel is uitontwikkeld: vrijwel alle bedrijfskavels zijn inmiddels uitgegeven en bebouwd. Er wordt een MER opgesteld omdat op het bedrijventerrein het chemiebedrijf Eastman is gevestigd. Wijzigingen en/of uitbreidingen bij dit bedrijf kunnen mogelijk m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Naast het bedrijf ligt nog een stuk braakliggende grond waar Eastman mogelijk kan uitbreiden.⁴ Het bestemmingsplan bedrijventerrein Arnestein zal daarvoor het kader scheppen. Tevens zijn er in het zuidoostelijk deel van het plangebied nog enkele vrije bedrijfskavels beschikbaar. Daar zijn en worden geen m.e.r.- (beoordelings)plichtige bedrijven toegestaan.

Gezien het bovenstaande verwacht de Commissie dat de beschrijving van het voornemen zich toe kan spitsen op de mogelijke wijzigingen en/of uitbreiding bij Eastman die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt omdat het MER zich moet richten op activiteiten met mogelijk aanzienlijke milieugevolgen al dan niet in cumulatie met elkaar.

2.2 Referentie

De milieueffecten van de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER.

Huidige situatie

De feitelijke huidige situatie bestaat uit alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd. Niet gerealiseerde activiteiten of reserveringen die de vigerende bestemmingsplannen wel mogelijk maken, vallen dus niet zonder meer onder de huidige situatie.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling⁵ betreft toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied waaronder dat deel van de reeds bestemde en vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt. Activiteiten waarover nog geen (ontwerp)besluit is genomen horen in principe niet tot de autonome ontwikkeling. Uitzondering hierop kunnen activiteiten zijn in het studiegebied waarvan de kans groot is dat deze in de nabije toekomst gerealiseerd worden.

⁴ Bevoegd gezag heeft tijdens het locatiebezoek aangegeven dat er op dit moment geen concrete initiatieven zijn.

⁵ De Commissie verwacht dat er vrijwel geen autonome ontwikkelingen zijn omdat het bedrijventerrein nagenoeg geheel is uitontwikkeld.

De Commissie adviseert om aan de hand van het bovenstaande te beargumenteren waarom ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

2.3 Alternatieven

In de notitie R&D is aangegeven dat er geen alternatieven zullen worden onderzocht omdat het bedrijventerrein nagenoeg geheel is uitontwikkeld. De Commissie kan hiermee instemmen omdat er geen reële alternatieven voor het bestemmingsplan zijn die onderscheidend zijn ten aanzien van milieueffecten.

3. Milieueffecten

3.1 Algemeen

Beschrijf in het MER de milieueffecten van de referentiesituatie en het voornemen zodat deze met elkaar vergeleken kunnen worden. Zoals in paragraaf 2.1. van dit advies is aangegeven verwacht de Commissie dat voor het MER de beschrijving van de milieueffecten van het voornemen zich kan concentreren op de maximaal mogelijke wijzigingen en/of uitbreidingen bij het chemiebedrijf Eastman.

In de notitie R&D is op hoofdlijnen goed aangegeven welke milieueffecten van belang zijn en hoe deze onderzocht zullen worden. De Commissie heeft enkele aanvullende opmerkingen voor de beschrijving van de referentiesituatie en het voornemen in het MER. De overige aspecten kunnen zich beperken tot een uitwerking zoals gebruikelijk is bij een bestemmingsplan.

In algemene zin merkt de Commissie op dat voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende is. Bij (mogelijke) knelpunten moeten de effecten kwantitatief worden beschreven.

3.2 Lucht

Luchtkwaliteit

Relevant is de emissie ten gevolge van verkeer en de industriële activiteiten. De Commissie kan zich vinden in hetgeen is opgenomen in de notitie R&D waarbij in het MER een kwalitatieve beschouwing gegeven wordt voor wat betreft het aspect luchtkwaliteit in relatie tot de industriële activiteiten. Voor wat betreft het verkeer adviseert de Commissie om indien zinvol een eenvoudige kwantitatieve benadering te geven. Breng duidelijk in beeld in hoeverre aan de grenswaarden zoals opgenomen in de Wet milieubeheer wordt voldaan.

3.3 Geluid

Relevant is de geluidemissie ten gevolge van verkeer en de industriële activiteiten. Beschrijf de geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige gebouwen ten gevolge van het industrie- en verkeerslawaai. Het toetsingskader wordt gevormd door de Wet geluidhinder. Toets het industrielawaai aan de maximale waarde op de zonegrens. Geef aan of er woningen binnen de zone liggen waarvoor een hogere waarde is (moet worden) vastgesteld. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen. Geef een onderbouwing van de inputgegevens van de rekenmodellen.

3.4 Externe veiligheid

Ga bij de beschouwing over veiligheid in op:

- het plaatsgebonden en groepsrisico⁶ voor de te onderscheiden situaties, zodat eventuele veranderingen inzichtelijk worden. Het toetsingskader is opgenomen in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO).;
- de gevolgen voor het milieu bij vrijkomen van gevaarlijke stoffen in water en bodem;
- de beschrijving van het invloedsgebied⁷, waarbij (geprojecteerde) kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en aantallen aanwezige personen in beeld worden gebracht.
- het transport van gevaarlijke stoffen en de maatregelen die de kans op ongevallen en/of gevolgen beperken;
- Geef indien aan de orde een onderbouwing van de inputgegevens van de rekenmodellen.

Mits gemotiveerd kan de kwantitatieve benadering zich beperken tot Eastman. Voor de overige activiteiten kan dan een kwalitatieve benadering volstaan.

3.5 Natuur

Beschrijf zoals in de notitie R&D is aangegeven de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Voor de beschermde gebieden kunnen kansen op effecten niet geheel worden uitgesloten. Dat geldt met name voor de emissies van vermestende en verzurende stoffen (o.a. NO_x en SO₂) en de geluidsoverlast. Op voorhand is het onduidelijk of er effecten op de Natura 2000-gebieden Veerse Meer⁸ (ten aanzien van geluid) en de Manteling van Walcheren⁹ (ten aanzien van depositie van vermestende en verzurende stoffen) kunnen optreden. Geef derhalve aan of significante gevolgen voor de (concept)instandhoudingsdoelen zijn uit te sluiten;

⁶ Voor meer informatie over te beschouwen personen en groepen zie: Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico. Ministerie van VROM, versie 1.0, november 2007

⁷ Gebied waarin personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het betreft het gebied waarbinnen de kans op overlijden als gevolg van een ongeval 1% is of meer.

⁸ Bij het Veerse Meer zijn geen habitats, maar soorten opgenomen in de instandhoudingsdoelen. Voor soorten zijn geen kritische depositiewaarden bekend. Voor geluidverstoring kan het best een verstoring van 47 dB(A) als kritische grens worden aangehouden.

⁹ Bij de Manteling van Walcheren zijn een vijftal habitats en een soort (Nauwe korfslak) opgenomen in de instandhoudingsdoelen. Deze doelen kunnen in gevaar komen door depositietoename van verzurende en vermestende stoffen.

van het voornemen afzonderlijk, en in combinatie met andere plannen projecten en feitelijk bestaand gebruik. Geef bijzondere aandacht aan soorten en habitats met een onvoldoende staat van instandhouding en/of een uitbreidingsdoel. Beschrijf hoe eventuele effecten kunnen worden gemitigeerd. Indien bij de effecten op Natura –2000 significante effecten niet kunnen worden uitgesloten moet een Passende beoordeling worden uitgevoerd. Een eventuele Passende beoordeling dient herkenbaar opgenomen te worden in het MER.¹⁰

3.6 Duurzaamheid

De Commissie adviseert om in het MER aan te geven hoe het herziene bestemmingsplan een bijdrage kan leveren aan de gemeentelijke ambitie uit de Middelburgse Visie op Milieu 2008–2012.

4. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

4.1 Vorm en presentatie

Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

Het MER kan onderdeel uitmaken van het bestemmingsplan mits het als zodanig herkenbaar is.

¹⁰ Uit de wetgeving volgt dat een plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: burgemeester en wethouders van de gemeente Middelburg

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Middelburg

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: D34.4

Activiteit: Het bestemmingsplan zal hoofdzakelijk de bestaande bedrijvigheid vastleggen. Er wordt een MER opgesteld omdat het bestemmingsplan het kader stelt voor mogelijke m.e.r.-beoordelingsplichtige wijzigingen en/of uitbreidingen bij het chemiebedrijf Eastman.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van 7 december 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 8 december 2011 t/m 18 januari 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 14 december 2011

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 7 februari 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

Drs. S.R.J. Jansen

Drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Drs. J.P. Siedsma (secretaris)

Ir. P.P.A. van Vugt

Drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau bestemmingsplan bedrijventerrein Arnestein, RBOI, 5 december 2011;
- Middelburgse Visie op Milieu (2008–2012), gemeente Middelburg.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Bedrijventerrein Arnestein te Middelburg

ISBN: 978-90-421-3449-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

